

HELENA SZMUNESS

ur. 1948; Kemerowo, Rosja

Słowa kluczowe

projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", historia rodziny, prapradziadek

Rodzina matki: Chołodkowscy

Moja mama pochodziła z rodziny bardzo inteligentnej, ojciec był lekarzem, matka była nauczycielką. Mój prapradziadek, Nikołaj Aleksandrowicz Chołodkowski był akademikiem, wybitnym uczonym zoologiem. Ale on także był tłumaczem z języka niemieckiego, poezji niemieckiej, w tym Goethego, ale także angielskiej: tłumaczył Wordswortha, kogoś tam jeszcze. Sam pisał wiersze, wydawał rozliczne antologie. A jeśli chodzi o jego prace naukowe, to do dzisiaj na uniwersytecie w Petersburgu jest doroczne stypendium jego imienia. Był to niesłychanie renesansowy człowiek. Ja dopiero parę miesięcy temu wygooglałam sobie niezwyklej urody wiersze, które on pisał dla swojej córki, czyli matki mojej babci: o przyrodzie syberyjskiej, o różnych roślinach. Jego tłumaczenie „Fausta” jest tym w Rosji, czym dla nas w Polsce jest tłumaczenie Paszkowskiego „Hamleta”. To jest kanon, to jest to, co ludzie cytują, jeśli pamiętają cytaty jakieg. Ja spotkałam w BBC panią, która była profesorem germanistyki i ona powiedziała: „Ja swoim studentom daję Chołodkowskiego tłumaczenie. Jeśli mają czytać «Fausta» po rosyjsku, to czytają go w tłumaczeniu twojego prapradziadka.” Więc ogromnie z niego jestem dumna, bo ja sama nie potrafię dwuwiersza napisać, nie umiem rymować.

Moja babcia zresztą też pisała dobre wiersze i pisała śmieszne satyry, które nie mogły być drukowane, bo by poszła siedzieć wiele lat. Jedno, o czym się dowiedziałam stosunkowo niedawno: ja mam świętego męczennika w rodzinie, prawosławnego. To jest coś, co mnie śmieszy okropnie. Znaczący jego męczeństwo nie jest śmieszne, bo to jest męczeństwo XX wieku, to są jakieś łagry, ale to, że wszyscy mnie mają za Żyda, a mam w rodzinie męczennika prawosławnego jest czymś jednak nadzwyczajnie fajnym. Tak że on też jest Chołodkowski.

Moja matka za dużo nie wiedziała [o rodzinie] i ona się dowiedziała dopiero później, jak tutaj przyjechali jej kuzynostwo, młoda para taka, która mieszka teraz w Walii i która dużo bardziej się interesowała tymi rzeczami.

Data i miejsce nagrania	2013-05-13, Londyn
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"